

Οι Κοινότητες έχουν φωνή

Οι κοινότητες έχουν οντότητα και ψάχνουν την χαμένη τους υπόσταση

Μετά τη συμμετοχή μας ως Συντονιστικό Όργανο Προέδρων Δημοτικών Κοινοτήτων (Εισηγήτρια Κατερίνα Πηγατσιώτη, Μέλη Χρυσοβαλάντης Λιάκος, Γρηγόρης Κωστόπουλος) στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, την Τετάρτη, 17 Ιουνίου 2026 και την έκθεση των θέσεων μας σχετικά με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης», τα συμπεράσματα που μπορούν διεξαχθούν με ασφάλεια δυστυχώς αποτυπώνουν ένα δυσσιώπο μέλλον για τις Κοινότητες, για τα χωριά, με κίνδυνο εξοβελισμού τους από τον χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Τα χωριά και ο θεσμικός ρόλος των Προέδρων τους και των Κοινοτικών Συμβουλίων τους, υποβαθμίζονται όσο ποτέ άλλοτε και μπαίνουν σε στεγανά, σε στενά, πολύ στενά παπούτσια.

Συμπερασματικά θα μπορούσε κανείς να πει πως ο ερχόμενος αυτοαποκαλούμενος βωμός της αποκέντρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αντικαθιστάτε με τον υπαρκτό βωμό της Συγκεντρωτικής Αυτοδιοίκησης

Και ενώ βαφτίζεται η συγκέντρωση εξουσιών, αποκέντρωση εξουσιών..

Η Θεσμική υποβάθμιση, βαφτίζεται αναβάθμιση..

Η γνώμη, βαφτίζεται απόφαση..

Η σχέση εξάρτησης, βαφτίζεται ανεξάρτηση..

Η οικονομική υποτέλεια , βαφτίζεται οικονομική αυτοτέλεια..

Η Κεντρική Διοίκηση, βαφτίζεται Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η δημαρχοκεντρική διοίκηση, βαφτίζεται συμμετοχική δημοκρατία

Οι Κοινότητες ασθμαίνοντας ετοιμάζονται για τη θανατική τους καταδίκη

Και ενώ έχουμε τη δυνατότητα σε αυτή την ιστορική στιγμή να τις "αναστήσουμε", τις δίνουμε τη χαριστική βολή

Ποτέ άλλοτε από καταβολής ιδρύσεως του Ελληνικού Κράτους δεν ήταν τόσο υποβαθμισμένος ο ρόλος των Προέδρων των Κοινοτήτων και των Κοινοτικών Συμβουλίων και ποτέ άλλοτε οι Κοινότητες τα χωριά δεν απειλούνταν σε αυτό τον βαθμό με την συρρίκνωση τους

Επιτακτικά τα ερωτήματα αποζητούν απαντήσεις

Τι είδους Τοπική Αυτοδιοίκηση θέλουμε;

Θέλουμε Αυτοδιοίκηση που να στηρίζεται στον εθελοντισμό, την αυταπάρνηση και καλή προαίρεση των Προέδρων των Κοινοτήτων Ή μια Αυτοδιοίκηση ενισχυμένη που να στηρίζεται σε θεσμικούς συνεργάτες Προέδρους;

Θέλουμε Αυτοδιοίκηση παραταξιακή, οπαδοποιημένη Ή Αυτοδιοίκηση ελεύθερης έκφρασης;

Και όλα αυτά που μας ενώνουν ΓΙΑΤΙ μας χωρίζουν τελικά;

Οι Κοινότητες μέσα από τον επιθανάτιο ρόγχο τους καταθέτουν

- Θεσμική Αναβάθμιση: διατήρηση και ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων, ώστε ο περιορισμένος γνωμοδοτικός τους ρόλος (που βαφτίζεται αποφασιστικός) χωρίς ουσιαστική ισχύ, να μετουσιωθεί σε αποφασιστικό σε όλα τα ζητήματα τοπικού χαρακτήρα. Με το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου τοπικής αυτοδιοίκησης αυξάνονται μόνο οι ευθύνες. Οι ευθύνες όμως αναγκαίο είναι να συνοδεύονται και από δικαιώματα
- Οικονομική Αυτοτέλεια:
  1. Αναγκαία κρίνεται η διασφάλιση της πάγιας προκαταβολής,
  2. η ανανέωσή της
  3. η δικαιολόγηση της μέσα από ένα απλοποιημένο σύστημα χωρίς γραφειοκρατικές αγκυλώσεις
  4. η απαλλαγή της, από τον ΦΠΑ. Δεν χρειάζεται το κράτος να εισπράττει από τον εαυτό του
  5. η διακριτή χρηματοδότηση για τις καθημερινές ανάγκες, τα μικρά έργα των κοινοτήτων, που διασφαλίζουν την καθημερινότητα και όχι μόνο τις έκτακτες ανάγκες. Τις έκτακτες ανάγκες μπορεί να τις εξυπηρετήσει και η πυροσβεστική και πολιτική προστασία κλπ
- Εκλογικό Σύστημα: Διακριτή εκπροσώπηση των τοπικών συμβουλίων, μακριά από την πλήρη απορρόφησή τους από τους κεντρικούς συνδυασμούς των υποψηφίων δημάρχων. Ενσωματωμένη ονοματολογία όλων των υποψηφίων Προέδρων χωριστά για την κάθε Κοινότητα οριζόντια στο κάτω μέρος όλων των δημορχιακών ψηφοδελτίων. Μόνο, και μόνο έτσι θα διασφαλιστεί η ετυμηγορία των κοινοτικών ψηφοφόρων και θα αποφευχθούν φαινόμενα οπαδοποίησης και διχασμού των Τοπικών Κοινωνιών. **Οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων δεν είναι ψηφολέκτες**
- Ηλεκτρονική ψήφος: Όσων αφορά την ειδική εφαρμογή εγγραφής εκλογέων που επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με ηλεκτρονική ψήφο Πρόκειται για μια μεταρρύθμιση που επιχειρεί να μεταφέρει σημαντικό μέρος της δημοκρατικής διαδικασίας στο ψηφιακό περιβάλλον. Ωστόσο το πνεύμα του νομοθέτη με τις διατάξεις των άρθρων 39 & 67 **εξαιρεί** από την ηλεκτρονική ψηφοφορία τους υποψηφίους Κοινοτικούς Συμβούλους και δημιουργεί μια εκλογική διαδικασία δύο ταχυτήτων. Ο αποκλεισμός των κατά τόπους αρμόδιων οργάνων σε μεταρρυθμίσεις που αλλάζουν τον τρόπο έκφρασης της λαϊκής βούλησης, όπως είναι η ηλεκτρονική εξ αποστάσεως ψηφοφορία, ναρκοθετεί τον αποκεντρωτικό χαρακτήρα της τοπικής αυτοδιοίκησης Ή καθολική οριζόντια ηλεκτρονική ψηφοφορία ή Όχι. Ότι ισχύσει να ισχύσει για όλες τις βαθμίδες τοπικής αυτοδιοίκησης και για όλους τους αιρετούς
- Θεσμική νομιμοποίηση: Πρόβλεψη θέσπισης συμμετοχής των Προέδρων των Κοινοτήτων σε όλα τα θεσμικά όργανα και πρόβλεψη θέσπισης δημιουργίας της

ΚΕΚΕ (Κεντρική Ένωση Κοινοτήτων Ελλάδος), του συλλογικού εκείνου οργάνου εκπροσώπησης όλων των Κοινοτήτων Ελλάδας. Ένα Νομικό Πρόσωπο που θα προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, θα προωθεί την εκπαίδευση των αιρετών της και θα διεκδικεί λύσεις για τα τοπικά προβλήματα. Τέλος θα εκπροσωπεί τις Κοινότητες σε εθνικό επίπεδο, συνεργαζόμενη στενά με όλους τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- Έντονο δημογραφικό πρόβλημα και κοινότητες κάτω των 40 εκλογέων συρρικνώνονται: Κοινωνικές Υποδομές εξαυλώνονται. Χωριά χωρίς συγκοινωνίες, σχολεία κλείνουν, αγροτικά ιατρεία κλείνουν, ΕΛΤΑ κλείνουν και ανοίγει ο δρόμος για την αστικοποίηση και ερημοποίηση της υπαίθρου. Όσο ποτέ άλλοτε κρίνεται απαραίτητο και επιτακτική χαρακτηρίζεται η ανάγκη διατήρησης της δυνατότητας απόσπασης των αιρετών Δημοσίων Υπαλλήλων
- Σε περίπτωση διαγραφής του Προέδρου του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας αυτός **να μην εκπίπτει** από το αξίωμά του. Δεν είναι δυνατόν ένα όργανο εκλεγμένο να καθαιρείται. Ο Πρόεδρος Κοινότητας δεν είναι προϊστάμενος, δεν είναι διευθυντής, δεν είναι δημόσιος υπάλληλος, είναι αιρετός. Είναι αποτέλεσμα της λαϊκής βούλησης, της λαϊκής ετυμγορίας!! Πως είναι δυνατόν να τον παύσει από τα καθήκοντα του ένας άλλος αιρετός;
- Διατήρηση του τίτλου “Πρόεδρος” και μη εφαρμογή του όρου “Εκπρόσωπος”: Είναι απαραίτητη η διατήρηση του τίτλου Πρόεδρος Δημοτικής Κοινότητας για όλες τις Κοινότητες ανεξαρτήτως του πληθυσμιακού κριτηρίου. Ο όρος Εκπρόσωπος υποβαθμίζει θεσμικά τον ρόλο του και να μπορεί να είναι Πρόεδρος ο Πρόεδρος των μονομελών. Πρόεδρος είναι αυτός που προΐσταται μιας ομάδος, μιας κοινωνικής ομάδας όπως αυτής των κατοίκων μιας κοινότητας, ενός χωριού
- Συμμετοχή στην κατάρτιση του δημοτικού προϋπολογισμού και πιστή εφαρμογή του με γνώμονα πάντα τις ανάγκες έκαστης Κοινότητας. Τα Όργανα Διοίκησης των Δημοτικών Κοινοτήτων να εισηγούνται ποια έργα και δράσεις θα εκτελεστούν στην Κοινότητα τους, από το ποσοστό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που προορίζονται για επενδυτικές ανάγκες του Δήμου, που τις αναλογούν, και αύξηση αυτών τουλάχιστον στα επίπεδα προ μνημονίων και ιδιαίτερος για ορεινές, ημιορεινές και νησιωτικές Κοινότητες. Για την κατανομή της κρατικής επιχορήγησης να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνο το πληθυσμιακό κριτήριο αλλά και οι ειδικές συνθήκες των Κοινοτήτων ώστε η κατανομή να είναι δικαιότερη. Ειδικότερα:
  1. η γεωγραφική έκταση της κάθε τοπικής κοινότητας,
  2. το μήκος των εσωτερικών και επαρχιακών δρόμων,
  3. ο αριθμός των ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων,
  4. ο αριθμός των σχολείων που εδρεύουν στην κοινότητα,
  5. η χιλιομετρική απόσταση της Δημοτικής Κοινότητας από την έδρα του Δήμου
- Η ισότιμη συμμετοχή των Προέδρων των Οργάνων Διοίκησης των Δημοτικών Κοινοτήτων στις επιτροπές παραλαβής έργων των οικείων Κοινοτήτων, θα αυξήσουν την υπευθυνότητα, και καλή εκτέλεση των έργων. Αλλά μιλάμε για θεσμοθετημένη συμμετοχή όχι απλώς φληναφήματα έκφρασης, άποψης, ιδέας. Ουσιαστικός ρόλος που να παράγει αποτέλεσμα

- Μέρος των ποσών από τη μίσθωση παραλιών, αγροτικών εκτάσεων, λατομείων, ιχθυοκαλλιεργειών και από λοιπά περιουσιακά στοιχεία στα όρια των Κοινοτήτων, τα οποία εισπράττονται από τους Δήμους, να είναι ανταποδοτικά και να διατίθενται για κοινωφελή έργα των οικείων Κοινοτήτων, ύστερα από απόφαση του Προέδρου ή του Συμβουλίου της αντίστοιχης Κοινότητας καθώς και τα ειδικά έσοδα, όπως δωρεές πολιτών ή τοπικών επιχειρήσεων, από την εκμετάλλευση ακινήτων που εδρεύουν στην Τοπική Κοινότητα και περιουσιακών στοιχείων της Κοινότητας, (π.χ κοινοτικά δάση), ή από διαφημιστικά έσοδα από υπαίθριες διαφημίσεις στην Τοπική Κοινότητα ή από κληρονομίες- κληροδοσίες μέρος τους να αποτελούν «έσοδο» της Τοπικής Κοινότητας που θα διατεθεί με απόφασή του το Κοινοτικό Συμβούλιο, για κοινωφελή έργα στην Κοινότητα

Μοναδική ρεαλιστική διέξοδος για τις Κοινότητες είναι η θεσμική τους ενδυνάμωση και η σχετική οικονομική τους ανεξαρτησία.

Αν δεν συμβεί αυτό, τότε...αποχαιρέτησε την Αλεξάνδρεια που χάνεις!!

***Κατερίνα Πηγατσιώτη
Εκπρόσωπος του Συντονιστικού Οργάνου
Προέδρων Δημοτικών Κοινοτήτων Ελλάδος***